

STELU ȘERBAN

Cercetător științific gr. II

Adresă e-mail și domeniu profesional

stelu.serban@acadsudest.ro

steluserban@yahoo.com

<https://acad.academia.edu/SteluSerban>

Domenii principale de cercetare

Antropologie sociala, ecologie politică, științe politice, istorie socială, Europa de sud-est

Diplome

1987-1992, Facultatea de Mecanică, Institutul Politehnic București

1991-1996, Facultatea de Filosofie, Universitatea București

1993-1995, Facultatea de Științe Politice, Școala Națională de Studii Politice și Administrative, București, studii postuniversitare

1996-2003 Institutul de Teorie Socială, Academia Română, studii doctorale în științe politice și filosofie politică; din 2002 transferat la Facultatea de Sociologie, Universitatea București (teza susținută în octombrie 2003; titlul de doctor în septembrie 2004)

Activitate profesională

1994-1998, Muzeul Țăranului Român, muzeograf

1996-2002, Facultatea de Științe Politice, SNSPA, preparator univ.

1998-1999, Muzeul Satului, muzeograf-jumătate de normă

1999- prezent, Institutul de Studii Sud Est Europene, cercetător științific-jumătate de normă, din oct. 2002 normă întreagă, 2007-2018 cercetator principal III, din 2018 cercetător principal II; între 2008-2013 membru în Consiliul Științific.

Proiecte de cercetare

1997-1998, “Dezvoltarea societății civile în România: premise și perspective”, finanțat de Consiliul Național al Cercetării Științifice Universitare, cercetare de echipă, membru

1998, “Structuri comunitare deschise în satele Lăpuș (Maramureș) și Zăbala (Covasna)”, finanțat de Academia Română, cercetare de echipă, membru

1998- 2000, “Structuri comunitare și sărbători religioase în două sate din România”, finanțată de Research Support Scheme (Open Society Institute), lucrare de echipă, coordonator

1999, “Vrăjitoria în sistemul de valori al unor comunități rurale contemporane”, finanțat de Academia Română, cercetare de echipă, membru.

2000-2003, “Migrații în societatea rurală de pe Valea Dunării: 1850-1940. Dobrogea”, finanțat de Academia Română, cercetare de echipă, membru, în cadrul Institutului de Studii Sud Est Europene, Academia Română

2002, martie-iunie “Identități profesionale în satele cu catolici din Moldova”, finanțat de Asociația Etnografică Kriza János, Cluj-Napoca, cercetare de echipă, coordonator.

2005, Aug.-Sept. asistent în proiectul “Postsocialist Land Relations”, Humboldt University, Institute for Agricultural Economics and Social Sciences (proiect nr. 2040 8801).

2004-2005, „Evoluția relațiilor interetnice în societatea rurală de pe Valea Dunării: secolele 19 și 20”, cercetare de echipă, membru, în cadrul Institutului de Studii Sud Est Europene, Academia Română

2006-2007, „Nume și rudenie în sate din Transilvania și Dobrogea”, cercetare de echipă, membru, în cadrul Institutului de Studii Sud Est Europene, Academia Română

2007, “Premise ale consolidării identității românilor din Bulgaria prin intermediul instituțiilor locale”, proiect de echipă finanțat de Departamentul pentru Relațiile cu Românii de Pretutindeni, Guvernul României, membru

2008-2010, „Identități discrete (hidden identities) în Europa de sud est. Rudarii din Bulgaria, Serbia și Croația”, cercetare de echipă, coordonator, în cadrul Institutului de Studii Sud Est Europene, Academia Română

2011-2015, „Bulgarofonii în sudul României”, în programul “Etnicitate și practice socio-economice în Balcani” al Institutului de Studii Sud Est Europene, Academia Română.

2013-2016, “Taming the Postsocialist Nature: Floods, Local Strategies and National Policies along the Lower Danube”, finanțat de Unitatea Executivă pentru Finanțarea Învățământului Superior a Cercetării, Dezvoltării și Inovării, cercetare de echipă, membru, Guvernul României, (www.political ecology.ro).

2019-2021, „Integrarea Dunării în infrastructurile naționale din România și Bulgaria”, în programul “Etnicitate și practice socio-economice în Balcani” al Institutului de Studii Sud Est Europene, Academia Română.

2009-2020, coordonator din partea Institutului de Studii Sud Est Europene al proiectelor internaționale de cooperare academică cu Institutul de Etnologie și Folclor al Academiei Bulgare de Științe, în cadrul programului de schimb academic internațional al Academiei Române.

Burse

1995-1996, “Analiza comparativă a structurilor socio-economice din satele Dănești și Cetățele, Maramureș”, bursă de cercetare finanțată de **Fundația pentru o Societate Deschisă**, București.

2001, “Regrupări ideologice ale clasei politice românești în perioada interbelică”, lucrarea de doctorat în științe politice, finalizarea lucrării finanțată de **Fundația pentru o Societate Deschisă**, Timișoara.

2003-2004, “Institutional trust, roles and emerging identities in the rural societies from South East Europe” bursă de cercetare în cadrul programului de cercetare “Roles, Identities and Hybrids” al **Centrului de Studii Avansate** Sofia și **Wissenschaftskolleg** Berlin.

2009-2010, „The ethnicity in South East Europe. A reassessment through the lens of the „hidden minority” concept”, bursă în cadrul **Colegiului Noua Europă**, București.

Membru în societăți și comitete științifice

Membru în comitetul consultativ al *International Association for Southeast European Anthropology*

Membru în comitetul consultativ al publicației *Hiperboreea. Journal of the Balkan History Association*

Peer reviewer la publicațiile *Revue des études sud-est européennes*, Institutul de Studii Sud Est Europene, București, *Annuaire Roumain d'Anthropologie*, Institutul de Antropologie Francisc Rainer, București, *Ethnologia Balkanica*, International Association for Southeast European Anthropology, Munchen-Sofia, *Agricultural History*, Mississippi State University, *Sociologia Ruralis*, European Society for Rural Sociology.

Publicații

A. Cărți de autor (monografii, ediții)

1. **Elite, partide și spectru politic în România interbelică**, 370 pp, Paideia, București, 2006.

B. Cărți în colaborare (monografii, ediții)

C. Cărți coordonate/editate

1. Editor împreună cu Stefan Dorondel al volumului **Between East and West. Studies in Anthropology and Social History in the honor of Professor Paul H. Stahl**, Editura Institutului Cultural Român, București, 2005, 525 pp.

2. Editor al volumului **Transborder identities. The Romanian speaking population in Bulgaria**, Paideia, București, 2007, 404 pp.

3. Editor al volumului, **Teme în antropologia socială din Europa de sud est. Volum dedicat memoriei profesorului Paul Stahl**, Paideia, București, 2010, 360 pp.

4. Editor împreună cu Stefan Dorondel al numărului special *At the margins of History. Agrarian Question in Southeastern Europe*, al publicației **Martor. The Anthropology Review of the Romanian Peasant Museum**, 19, 2014, 208 pp.

D. Articole în publicații periodice

1. "Caracteristicile generale ale porților de lemn din satele Ferești și Călinești, Maramureș", în **Revista de Etnografie și Folclor**, București, nr.6/1996

2. "Sfințirea Țarinii, o ceremonie comunitară în Maramureș", în **Revista Muzeelor**, București, nr.4/1996

3. „Zăbala, a village from Transylvania. Its kinship structures”, în **Etudes et documents balkaniques et méditerranéens**, Paris, vol.22 (2000)

4. „Zăbala- A multiethnic and multiconfessional village. Their migrations legends”, în **Revue des études sud-est européennes**, XXXVII, 1-4, Bucarest, 1999-2000 (cu Ștefan Dorondel).

5. "Social Functions and Cultural Meanings of the Christmas Carols from Lapus Village" în **Ethnologia Balkanica**, Munchen-Sofia, vol.4, (2000), pp. 183-200

6. "Structuri sociale in schimbare in doua sate din Maramureș" în **Buletinul Institutului de Studii Sud Est Europene**, București, tom IX B, (1998), pp. 24-41

7. „Elitele partidelor conservatoare în cadrul clasei politice românești a deceniului trei” în **Revista Institutului de Teorie Socială**, București, tom IV, nr.3, 2000

8. „Rostás Zoltán: *Monograph as Utopia*. Reading Notes” în **Revue des études sud-est européennes**, XXXVIII, 2001, Bucarest
9. “Pelerinajele Sfintei Marii în societatea rurală din România: Dobrogea și Maramureș, în **Buletinul Institutului de Studii Sud Est Europene**, vol. X, 1999-2000, pp.77-98.
10. „România interbelică: Politicile națiunii ca unitate socială” în **Etudes roumaines et aroumaines**, Paris-Bucarest, vol. VI (2002).
11. “Catolici și ortodocși în Moldova, aspecte ideologice și sociale în sate mixte confesional”, în **Sociologie Românească**, 2004, II, 1, 117-140 (web site: www.sociologieromaneasca.ro)
12. “A Comparison of Csango and Vlach Civic Identities”, în **Etudes et documents balkaniques et méditerranéens**, Paris, 2005, vol.27
13. „The failure of a political project: Bipartidism in interwar Romania”, în **Studia Politica** 4(3): 581-608, 2004.
14. „Vlasite v Balgaria – mezhdru „goliadata” i „malkata” istoria” (Valahii din Bulgaria între „marea” și „mica” istorie), în **Balgarski Folklor**, 2005, 31(1): 59-73 (apărut în limba engleză în **Revue des études sud-est européennes**, 43 (1-4): 77-90).
15. „Strategii de reacție față de colectivizarea pământului în două sate din nordul României” în **Buletinul Institutului de Studii Sud Est Europene**, vol XI, 2001-2002, pp.99-131
16. “Rudenie și structuri alternative într-un sat din nordul Transilvaniei”, în **Buletinul Institutului de Studii Sud Est Europene**, vol. XII, 2003-2007, pp. 9-26.
17. “Local politics and multiculturalism in the Southeastern Europe”, în **Revue des études sud-est européennes**, Tome XLV, nos 1-4, 2007, pp.397-410.
18. “Die Bauernkunst in Rumänien. Beiträge zur Analyse der Forschungsperspektiven”, in **Etudes Balkaniques**, Sofia, 2007, nr.4, pp.123-134.
19. “La « roumanisation » d’un espace sacré: le pèlerinage au monastère de Celic Dere dans le contexte de l’histoire religieuse locale ”, în **Revue des études sud-est européennes**, vol. XLVII, nos. 1-4, 2009, pp. 119-129.
20. „Catolicii din Moldova. Identitate civică și istorie orală”, în **Sfera Politicii**, vol. XVII, nr. 138, 2009, pp. 52-58.
21. „Local institutions and multicultural identities. Aromanians in Mihail Kogălniceanu Commune, Constanța”, în **Martor. The Museum of the Romanian Peasant Anthropology Review**, vol. 14, 2009, pp. 49-64.
22. „Migration and development models in Dobrudja 1880-1913. Contributions to the study of the topic”, în **Studia Politica. Romanian Political Science Review**, vol. 9, nr. 4, 2009, pp. 609-620.
23. „Un program conservator de modernizare a României interbelice: Dimitrie Gusti în cadrul Partidul Național Țărănesc”, în **Studia Politica. Romanian Political Science Review**, vol. 10, nr.2, 2010, pp. 310-322.
24. “Strategies of existence in rural Romania.Socialism, post-socialism, and social security”, in **Revue des études sud-est européennes**, vol. LX, nos. 1-4, 2012, pp. 339-350.
25. „At the margins of history. The agrarian question in Southeast Europe”, în **Martor. The Anthropology Review of the Romanian Peasant Museum**, 19/2014, pp. 7-30. (cu Ștefan Dorondel).
26. „Social Anthropology in Romania after 1990: Shifting Frames”, în **Ethnologia Balkanica. Journal for Southeast European Anthropology**, Munchen-Sofia, 2014, pp. 90-111 (cu Ștefan Dorondel).
27. „Cum să faci antropologie în cadre mișcate? Antropologia socială și culturală în România după 1990”, în **Lettre internationale**, primăvara 2014, pp. 138-141 (cu Ștefan Dorondel).
28. „From forced migration to the new patterns of social life Bulgarian refugees in the Teleorman county, southern Romania, in the 19th century”, în numărul special cu tema

Migration and Refugees in the Balkans and East Central Europe al **Hungarian Historical Review**, vol. 6, 2017, nr. 3, pp. 3–25.

29. „State, Technology and Environment on the Lower Danube: Bulgaria and Romania before the Balkan Wars”, în **Journal of Balkan and Near Eastern Studies**, revistă indexată ISI, vol. 21 (2), 2019, pp. 204-221, DOI: 10.1080/19448953.2018.1506279.
30. „Dissuading the state: food security, peasant resistance and environmental concerns in rural Bulgaria”, în **Canadian Journal of Development Studies / Revue canadienne d'études du développement**, revistă indexată ISI, vol 40 (4), 2019, pp.564-579, DOI:10.1080/02255189.2018.1498326 (cu Ștefan Dorondel).
31. “The Play of Islands: Danube Dynamics and Border Establishment in Modern Southeast Europe (1830-1900)”, în **Environment and History**, revistă indexată ISI, vol. 25(4), 2019, pp. 521-547, DOI: [10.3197/096734018X15254461646413](https://doi.org/10.3197/096734018X15254461646413) (cu Ștefan Dorondel și Daniel Cain).
32. ”Healing waters: infrastructure and capitalist fantasies in the socialist ruins of rural Bulgaria” în **Canadian Journal of Development Studies / Revue canadienne d'études du développement**, revistă indexată ISI, 2019, DOI: 10.1080/02255189.2019.1632176 (cu Ștefan Dorondel).
33. ”Crossing the border in the museographic discourse. Ideology and marketization”, în **Revue des études sud-est européennes**, 57, 2019, pp. 63-76.
34. ”Techno-Nationalizing the Levees on the Danube: Romania and Bulgaria after World War II”, în **Nationalities Papers**, revistă indexată ISI, 48 (2): 373-387, 2020 (DOI: <https://doi.org/10.1017/nps.2018.77>).

E. Articole în volume colective

1. “L’histoire orale entre document et récit. Continuité et changement dans la société rurale de Roumanie”, în volumul Elena Siupiur (coord), *Peuples, Etats et Nations dans le Sud Est de l’Europe*, Anima, București, 2004, pp.45-82, (cu Ștefan Dorondel)
2. “Local institutions and corruption in the rural society in Southeastern Europe”, în Klaus Roth (Hg.), “Soziale Netzwerke und soziales Vertrauen in den Transformationsländern”, LIT Verlag, Berlin, 2007, pp. 175-196.
3. “Topics and Polemics in Social History: On a book of Henri H. Stahl”, în Ștefan Dorondel, Stelu Șerban (eds), *Between East and West. Studies in Anthropology and Social History*, Institutul Cultural Român, București, 2005.
4. “Politics against ethnicity. The case of Rudari from Varna district”, în Stelu Șerban (ed.), *Transborder identities. The Romanian speaking population in Bulgaria*, Paideia, București, 2007, pp.241-276; în bulgară, în **Balgarski Folklor**, Sofia, 2009, nr.1, pp. 87-107.
5. „Înrudirea istoriei cu antropologia socială. Conceptul de arie culturală în lucrările lui Paul Stahl”, Stelu Șerban (ed.), *Teme în antropologia socială din Europa de sud est. Volum dedicat memoriei profesorului Paul Stahl*, Paideia, București, 2010, pp.96-111.
6. „Politica împotriva utopiei. Intelectualii și puterea în istoria modernizării României”, în Sorin Matei, Mona Momescu (coord), *Idolii Forului*, Corint, București, 2010, pp. 129-145
7. „Pilgrimage and Nationhood in a Transylvanian Village”, în volumul Galia Valtchinova (ed.), *Religion and boundaries. Studies from the Balkans, Eastern Europe, and Turkey*, The ISIS Press, Istanbul, 2010, pp. 167-186.

8. "The nation as religious utopia in the Romanian political establishment of the 1930s", în volumul Traian Sandu (sous la dir.), *Vers un profile convergent des fascismes? „Nouveau consensus” et religion politique en Europe Centrale*, Cahiers de la Nouvelle Europe no.12, L'Harmatann, Paris, 2010, pp.95-107.
9. "Contribuții la studiul concepției etnice În lucrările sociologului Petre V. Ștefănuță", în Andrei Eșanu, Constantin Iordan (coord.), *Cultură și politică în Țările Române în context european (sec.XV-XX)*, Chișinău, CEP-USM, 2011, pp. 146-157.
10. „Ottoman terms in the rural economy on the Danube banks: arman and mera” în volumul *Actes du Symposium International Le Livre. La Roumanie. L'Europe, Bibliothèque Métropolitaine de Bucarest, 4ème édition, 20-23 Septembre 2011*, t. III, Éditions Biblioteca Bucureștilor, Bucarest, 2012, pp. 352-369.
11. "Subjectivity and migration: Adventists in Northern Dobroudja", în volumul Petko Hristov (ed.), *Migration and Identity. Historical, Cultural, and Linguistic Dimensions of Mobility in the Balkans*, Paradigma, Sofia, 2012, pp.246-260.
12. "Образът на българите в местните вестници от Teleorman, Rumänija, 1878-1908. Konstruirane na natsionalna drugost v edin periferen rajon", în Lozanka Pejcheva (coord.), *Shishmanovi Dni 2012*, Editura Academiei Bulgare de Științe „Marin Drinov”, Sofia, 2013, pp.235-249.
13. *Constantin Stere și Partidul Țărănist Democrat. Eșecul unui proiect politic în România interbelică*, în Constantin Iordan, Andrei Eșanu (coord.), **Cultură și istorie la est de Carpați în perspectivă sud est europeană (secolele XVII-XX)**, Istros, Brăila, 2014, pp. 107-123.
14. *Hidden Identities in Southeast Europe. Aromanians in Romania*, în Petko Hristov, Anelia Kasabova, Evgenia Troeva and Dagnosław Demski (eds.) **Contextualising changes: Shifting Borders, Migrations and Identities**, 2015, Sofia: Paradigma Publishing House, pp. 451-472.
15. *Minorități naționale în perioada interbelică în Basarabia. Partide alegeri și politici identitare*, în Andrei Eșanu, Constantin Iordan (coord.), **Cultură și politică la est de Carpați în perspectivă sud-est europeană (sec. XV-XX)**, Tehnica-Info, Chișinău, 2016.
16. *Communal Political Cultures in Interwar Romania*, în Sorin Radu, Oliver Jens Schmitt (eds.), **Politics and Peasants in Interwar Romania: Perceptions, Mentalities, Propaganda**, Cambridge Scholars Publishing, 2017, pp. 59-98.
17. *Presichane na granitsata v muzeografskija diskurs: ideologia i marketizatsija*, în Petko Hristov (coord.), **110 godini – Natsionalen ethnografski muzej. Minalo, nastojashte i perspektivi**, Editura Academiei Bulgare de Științe „Marin Drinov”, Sofia, 2018, pp.99-113.
18. *Ecologia politică a îndiguirii: stat, comunități locale și transformarea socialistă a Dunării de jos în România*, în volumul Andrei Timotin (ed.), **Dinamici sociale și transferuri culturale în sud-estul european (secolele al XVI-lea - al XIX-lea)**, Editura Academiei Române, București, 2019, pp. 350-464 (împreună cu Ștefan Dorondel).
19. *Social research in Southeast Europe. The Institute for South-East European Studies of the Romanian Academy in the 1960s*, în volumul Andrei Timotin (ed.), **Un siecle d'etudes sud-est europeennes en Roumanie. Bilan historiographique**, Istros, Brăila, 2019, pp.245-260.
20. *Serendipitate și etnicitate. Românofonii de pe malul bulgăresc al Dunării* în volumul **Spre pământul făgăduinței, între Balcani și Bugeac. Omagiu Doamnei Profesoare Elena Siupiur la împlinirea vârstei de 80 de ani**, editori Daniel Cain, Aneta Mihaylova, Roumiana L. Stantcheva și Andrei Timotin, Editura Istros a Muzeului Brăilei „Carol I”, Brăila, 2020, pp. 509-520.

F. Lucrări sub tipar sau în pregătire

1. Cu Ștefan Dorondel, editor al volumului *State, Experts and Nature: Engineering the East European Environments*, acceptat pentru publicare la Pittsburgh University Press.
2. Cu Ștefan Dorondel, și Mihai Tudor, "The Life of Nature Restoration Projects: A Case Study from the Danube Delta", lucrare în curs de evaluare la **Nature and Culture** (revistă indexată ISI).
3. "A reassessment of the national minority concept: the local history and collective identity of the Moldavian Csangos", trimis pentru evaluare la **Etudes Balkaniques**, Sofia.